

Nazwa przedmiotu: Improwizacja fortepianowa z elementami aranżacji		Rok akademicki
Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot: Wydział Dyrygentury i Wokalistyki Chóralnej, Edukacji Muzycznej i Rytmiki		2020/2021
Nazwa kierunku: Edukacja artystyczna w zakresie sztuki muzycznej		
Forma studiów: stacjonarne I st	Profil kształcenia: ogólnoakademicki (A)	Status przedmiotu: obieralny
Specjalność: Rytmika		Rok I-III / semestr I-VI
Język przedmiotu: polski	Forma zajęć: wykład	Wymiar zajęć: 180 godzin
Koordinator przedmiotu	Kierownik Katedry Rytmiki i Improwizacji Fortepianowej Prowadzący przedmiot: prof. Szabolcs Eszteni, dr Agnieszka Widlarz, wykł. Wojciech Kaleta, wykł. Małgorzata Bisińska-Pawińska, as. Marta Bogusławska	
Cele przedmiotu	Kształtowanie i doskonalenie umiejętności improwizatorskich; rozwijanie twórczych i odtwórczych dyspozycji w grze fortepianowej (m.in. szybkość i wielotorowość myślenia, oryginalność i wyobraźnia twórcza); doskonalenie środków wykonawczych (literatura muzyczna od baroku do kierunków współczesnych); rozwijanie pamięci muzycznej; przygotowanie do wykorzystania nabytej wiedzy i umiejętności w aranżacji muzycznej.	
Wymagania wstępne	Posiadanie umiejętności czytania nut w kluczu wiolinowym i basowym; posiadanie słuchu muzycznego; granie na fortepianie w zakresie umiejętności pozwalającej na swobodne improwizowanie; posiadanie elementarnej umiejętności improwizacji fortepianowej; umiejętność zaaranżowania prostych melodii na fortepianie; umiejętność stosowania w praktyce zasad teorii muzyki, szczególnie w zakresie harmonii; posiadanie elementarnej umiejętności transpozycji; umiejętność korzystania z literatury specjalistycznej	

Kod efektu	PRZEDMIOTOWE EFEKTY UCZENIA SIĘ	Przypisanie do efektów specjalnościowych (kierunkowych)
------------	--	---

w zakresie WIEDZY (W)

1	Zna podstawowy repertuar związany ze specjalnością rytmika.	W1
2	Zna w stopniu podstawowym problematykę budowy fortepianu.	W5

w zakresie UMIEJĘTNOŚCI (U)

3	Tworzy własne koncepcje artystyczne w zakresie improwizacji fortepianowej w metodzie Dalcroze'a i dysponuje umiejętnościami muzycznymi niezbędnymi do ich wyrażenia.	U1
4	Zna i wykonuje reprezentatywny repertuar związany ze specjalnością rytmika.	U2
5	Opanował efektywne techniki ćwiczenia na fortepianie w zakresie pozwalającym na samodzielną pracę w zakresie improwizacji fortepianowej.	U5

w zakresie KOMPETENCJI SPOŁECZNYCH (K)

6	Doskonali swój muzyczny warsztat wykonawczy i pogłębia wiedzę teoretyczną i praktyczną w zakresie improwizacji fortepianowej.	K1
7	Zajmuje krytyczne stanowisko w odniesieniu do własnych produkcji artystycznych w zakresie improwizacji fortepianowej oraz do produkcji artystycznych innych osób.	K4

TREŚCI PROGRAMOWE

Semestr	Liczba godzin
<p>Semestr I</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Melodia ludowa w transpozycji sekundowej i tercjowej - śpiew z jednoczesnym akompaniamentem – aranżacja łatwych melodii ludowych 2. Aranżacja piosenki dziecięcej – kompozycja akompaniamentu do znanych piosenek 3. Modelowanie interwałowe - improwizacja w „stylach” i technikach XX wieku do podanego modelu i w określonym charakterze - aperiodyczne, kontrastowe, z zastosowaniem techniki wibracyjnej – sonoryzm, punktualizm 4. Improwizacja w stylu klasycznym – redukcja i wzbogacanie tekstu nutowego; tematem muzycznym może być klasyczna miniatura fortepianowa, własna kompozycja utrzymana w stylu, ćwiczenia ośmiotaktowe Czernego itp. 5. Gra a’vista na 2 ręce 6. Ćwiczenia orientacji na klawiaturze – granie trójdźwięków i czterodźwięków ze zmianą przewrotów i pozycji 	30
<p>Semestr II</p> <ol style="list-style-type: none"> 7. Melodia ludowa w transpozycji sekundowej i tercjowej - śpiew z jednoczesnym akompaniamentem - tworzenie akompaniamentów do tańców regionalnych takich jak Koziorajka, Konik kurpiowski, Wiwat wielkopolski, Krzyżyk- kurpiowski, Grozik, Moja Maryneczka, Marynia, Lasowiak, Czyżyk, Miotlarz, Kaczok, Gąsior, Nenka, Szewc, Klepany, Polka trambłanka, Trojak itp 8. Fortepianowe opracowanie piosenek dziecięcych – kompozycje (na głos z fortepianem) do wybranych tekstów 9. Modelowanie interwałowe - improwizacja w „stylach” i technikach XX wieku do podanego modelu i w określonym charakterze - periodyczne, metryczne ze szczególnym uwzględnieniem folkloryzmu lub neoklasycyzmu 10. Improwizacja w stylu klasycznym - opracowania wariacyjne tematu w oparciu o tekst nutowy 11. Gra a’vista na 4 ręce 12. Ćwiczenia orientacji na klawiaturze – granie trójdźwięków i czterodźwięków w transpozycji chromatycznej i o każdy interwał 	30
<p>Semestr III</p> <ol style="list-style-type: none"> 13. Aranżacja tańców – Polka i Krakowiak 14. Aranżacja podanej piosenki 15. Improwizacja polifonizująca w stylu barokowym w tonacji wylosowanej do 4 znaków przykluczowych np.: preludium 16. Standardy jazzowe – prosta aranżacja na bazie podanych oznaczeń funkcyjnych 17. Improwizacja w stylu klasycznym z zastosowaniem rotacji i figuracji, ze zmianami gęstości współbrzmień i zmianami pozycji akordów figurowanych, z uwzględnieniem progresji i zboczeń modulacyjnych w wylosowanej tonacji do 4 znaków przykluczowych - krótka etiuda 18. Ćwiczenia orientacji na klawiaturze – kadencja mała w układzie skupionym we wszystkich przewrotach i pozycjach w 12 majorowych i minorowych tonacjach 	30
<p>Semestr IV</p> <ol style="list-style-type: none"> 19. Aranżacja tańców - Marsz i Walczyk 20. Aranżacja podanej piosenki – w transpozycji sekundowej lub tercjowej 21. Improwizacja polifonizująca w stylu barokowym w tonacji wylosowanej do 4 znaków z zastosowaniem swobodnej imitacji, z ozdobnikami 22. Standardy jazzowe – aranżacja na bazie podanych oznaczeń funkcyjnych w różnych stylach i formach jazzowych 23. Improwizacja w stylu klasycznym z zastosowaniem rotacji i figuracji, ze zmianami gęstości współbrzmień i zmianami pozycji akordów figurowanych, z uwzględnieniem progresji i zboczeń modulacyjnych w wylosowanej tonacji do 4 znaków przykluczowych w formie ABA’ 24. Ćwiczenia orientacji na klawiaturze – kadencja wielka doskonała w układzie 	30

Semestr V	skupionym we wszystkich przewrotach i pozycjach w 12 majorowych i minorowych tonacjach	30
	25. Aranżacja tańców – Kujawiak 26. Bas cyfrowany – aranżacja miniatur w stylu barokowym na śpiew z towarzyszeniem fortepianu 27. Improwizacja w stylu klasycznym z zastosowaniem rotacji i figuracji, ze zmianami gęstości współbrzmień i zmianami pozycji akordów figurowanych, z uwzględnieniem progresji i zbroczeń modulacyjnych w formie ronda w wylosowanej tonacji do 4 znaków przykluczowych 28. Improwizacja w stylu neoklasycznym w podanym charakterze 29. Aranżacja piosenek na głos i zespół dowolnych instrumentów 30. Ćwiczenia orientacji na klawiaturze – podstawowe progresje niemodulujące	30
Semestr VI	31. Aranżacja tańców – Oberek 32. Bas cyfrowany – aranżacja miniatur w stylu barokowym na instrument solowy z towarzyszeniem fortepianu 33. Improwizacja w stylu klasycznym z zastosowaniem rotacji i figuracji, ze zmianami gęstości współbrzmień i zmianami pozycji akordów figurowanych, z uwzględnieniem progresji i zbroczeń modulacyjnych w formie dowolnej z wyeksponowaniem swoich umiejętności pianistycznych w wylosowanej tonacji do 7 znaków przykluczowych 34. Improwizacja w stylu neoklasycznym w podanym charakterze i formie 35. Kompozycje - miniatury na zespół dowolnych instrumentów 36. Ćwiczenia orientacji na klawiaturze – modulacje	30
	UWAGI: Rozkład godzin jest potrzebnych na realizację konkretnych zagadnień /tematów bardzo zindywidualizowany, zależy od potrzeb i możliwości każdego studenta.	180

Metody kształcenia
1. Wykład problemowy 2. Wykład z prezentacją praktyczną 3. Praca z tekstem nutowym 4. Praca indywidualna, rozwiązywanie zadań 5. „Burza mózgów”

Weryfikacja efektów uczenia się	
Metody weryfikacji	Nr efektu ¹
1. Kolokwium - Ocena wykonania zadań zawartych w programie przewidzianym na zadany semestr	1-7
2. Egzamin – Ocena wykonania zadań zawartych w programie przewidzianym na dany semestr	1-7

Korelacja efektów uczenia się z treściami i metodami kształcenia oraz metodami ich weryfikacji²

¹ odnosimy się do uprzednio sformułowanych przez nas efektów uczenia się

Nr efektu uczenia się	Treści kształcenia	Metody kształcenia	Metody weryfikacji
1	1-36	1-5	1,2
2	1-36	1-5	1,2
3	1-36	1-5	1,2
4	1-36	1-5	1,2
5	1-36	1-5	1,2
6	1-36	1-5	1,2
7	1-36	1-5	1,2

Warunki zaliczenia

Obecność na zajęciach, realizacja pełnego programu przewidzianego na dany semestr.

Uczestnictwo w audycji improwizacji fortepianowej oraz w innych imprezach/koncertach organizowanych przez Katedrę w środowisku UMFC oraz poza nim, w tym również oparte na działaniach zespołowych (improwizacja na dwa fortepiany).

Literatura podstawowa

M. Pokrzywińska, Progresje
W. K. Olszewski, Podstawy harmonii we współczesnej muzyce jazzowej i rozrywkowej
M. Schmitz, Utwory na cztery ręce
M. Woźny, Nasze tańce i piosenki
Sz. Eszteni, Wybrane melodie ludowe (rękopis)
W. Lutosławski, Bukoliki, Melodie ludowe
Wybrane utwory J.S. Bacha, oraz innych kompozytorów epoki baroku
Wybrane sonaty klasyczne
Dziecięca literatura fortepianowa (zbiory drobnych utworów o charakterze ilustracyjnym)

Literatura uzupełniająca

W. K. Olszewski, Sztuka aranżacji w muzyce jazzowej

Kalkulacja nakładu pracy studenta potrzebnej do osiągnięcia zakładanych efektów uczenia się (w godz.)

Zajęcia dydaktyczne – godziny kontaktowe	180
Przygotowywanie się do zajęć	180
Praca z literaturą	100
Konsultacje	-
Przygotowywanie się do prezentacji/koncertu	30
Przygotowywanie się do egzaminu, zaliczenia	60
Inne	-

² należy podać numer efektu uczenia się, numery odpowiednich zakresów treści kształcenia oraz przyporządkować im metody kształcenia i weryfikacji (podać numery)

Łączny nakład pracy studenta w godz.	550
Liczba punktów ECTS	22

Rok	I		II		III	
Semestr	I	II	III	IV	V	VI
Punkty ECTS	3	3	3	4	4	5
Liczba godzin w tygodniu	2	2	2	2	2	2
Rodzaj zaliczenia	kolokwium	egzamin	kolokwium	egzamin	zaliczenie	egzamin
Możliwości kariery zawodowej						
Po ukończeniu cyklu nauczania student jest przygotowany w zakresie improwizacji fortepianowej do pracy w szkole muzycznej I stopnia oraz do podjęcia studiów II stopnia.						

Data	Kto modyfikował	Czego dotyczy modyfikacja
7.12.2019	Dr Agnieszka Widlarz	Aktualizacja
11.10.2020	Dr hab. Magdalena Stępień	j. w.

SPOSOBY REALIZACJI I WERYFIKACJI EFEKTÓW UCZENIA SIĘ ZOSTAŁY DOPASOWANE DO SYTUACJI EPIDEMIOLOGICZNEJ WEWNĘTRZNYMI AKTAMI PRAWNYMI UCZELNI

